

N:o 173.

Af Herr Carl Ifvarsson: Angående förändrade föreskrifter i afseende å grundskatternas utgörande.

Att förenklande, till snabbhet, reda, klarhet och besparing ledande reformer i statsförvaltningens flesta, om icke alla grenar, äro af behovet påkallade, är, och har åtminstone i vissa delar länge varit, en känd och erkänd sak. Till följd deraf hafva också flerdigade förberedande åtgärder i sådant syfte, tid efter annan, blifvit vidtagna, ehuru de flesta af dem ännu icke ledt till åsyftade resultat.

Bland andra hithörande frågor är äfven den så ofta framställda, af komitéer och vederbörande embetsverk numera förberedda frågan om skatte- och uppborrdsväsendets förenklande, medelst persedelröntans och kronotiondespanmålens förvandling till bestämd penningränta samt den indelta räntans och tiondens indragning till Statsverket, af vikt.

De besvär, omvägar, kostnader och andra olägenheter, som förorsakas af det i nämnda hänseende ännu bibehållna, men föråldrade skattesystem, hvilket är en i våra dagar destomer olämplig kvarlefva från de äldre tider, då, till följd af myntväsendets ofullständiga beskaffenhet, beskattnings- och aflöningsliqviderna måste verkställas in natura, som de till Statsverket ingående skatter nu mera betalas med kontanta medel, samt de förmåner, förändringen skulle medföra, om den komme till stånd, såsom obehöfligheten af markegångstaxas upprättande för lösningsprisets bestämmande, lättnad i debitering, uppbörd och kontroll, vinnande af tid och besparing i arbete och aflöningskostnader, äro icke allenast uti det af skatteförenklingskomitéen den 30 April 1847 afgifna betänkande så fullständigt utredda och ådagalagda, att föga mera torde vara att derom säga, utan äfven så allmänt kända och åtminstone i vissa delar så nära till hands liggande, att det icke synes mig erforderligt närmare anföra dem. Samma skäl, som talade för reformen år 1847, tala äfven

äfvén för densamma nu; och då dertill kommer, dels att den sedan dess verkställda inskränknngen i räntepersedlarnes antal icke allenast utgör ett närmande till målet, utan ock underlättar utförandet, dels att den af Kongl. Maj:t den 30 December 1864 för utredning af frågan om grundskatternas inlösande tillsatta komité angifvit grunden och sättet för förvandlingsåtgärden samt tillstyrkt räntans förvandling till penningar, och dels att Kongl. Maj:ts och Rikets Kammar-kollegium och Kongl. Statskontoret uti sedermera afgifvet gemensamt utlåtande tillstyrkt att både räntan och tionden måtte i bestämd penningeskatt förvandlas, hvartill än vidare kommer att indelta räntans och tiondens indragning till Statsverket blifvit tillstyrkt hela vägen igenom, samt att förenklandet skulle i betydlig grad underlätta frågan om grundskatternas inlösen; så och då denna förenklingsfråga synes mig således vara både utredd och motiverad nog, samt densamma väl i visst hänseende underlättar skatternas inlösande, men ingalunda utgör något med frågan derom så sammanhängande ämne, att den i afvaktan af samma frågas lösning behöfver af sådan anledning vidare undanskjutas, för den händelse denna sednare, om hvilken meningarne antagligen äro delade, ej skulle komma till önskvärd lösning under pågående riksdag; får jag alltså härmed vördsamligen föreslå, att Riksdagen ville besluta:

1:o) att till bestämd ränta i penningar skall förvandlas dels den del af räntan, som för närvarande är satt i penningar att lösas efter tioårigt medelmarkegångspris, och dels kronotiondespanmålen, båda delarne efter de grunder, som af 1864 års komité blifvit föreslagna; samt

2:o) att indelta räntorna och kronotiondeanslagen, med undantag af dem, som äro påförda hemman och lägenheter, af hvilka något besvär i stället utgöres, må indragas till Statsverket emot ersättning till indelningshafvarne medelst statsanslag.

Om remiss häraf till Stats-Utskottet anhålles.

Stockholm i Januari 1869.

Carl Ifvarsson.